Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
L-serie

2025/1445

1.8.2025

UITVOERINGSBESLUIT (EU) 2025/1445 VAN DE COMMISSIE

van 8 juli 2025

betreffende het verzoek tot registratie van het Europees burgerinitiatief "Voedsel is een Mensenrecht voor Iedereen! Garanderen van gezonde, rechtvaardige en duurzame voedselsystemen" op grond van Verordening (EU) 2019/788 van het Europees Parlement en de Raad

(Kennisgeving geschied onder nummer C(2025) 4607)

(Slechts de tekst in de Engelse taal is authentiek)

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EU) 2019/788 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 betreffende het Europees burgerinitiatief ([1]), en met name artikel 6, lid 3,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Op 13 juni 2025 is bij de Commissie een verzoek tot registratie van een Europees burgerinitiatief met als titel "Voedsel is een Mensenrecht voor Iedereen! Garanderen van gezonde, rechtvaardige en duurzame voedselsystemen" ingediend.

(2) Dit verzoek volgt op het verzoek tot registratie van het Europees burgerinitiatief "Voedsel is een Mensenrecht voor Iedereen" dat op 31 maart 2025 bij de Commissie werd ingediend.

(3) Bij brief van 29 april 2025 (C(2025) 2559 final) heeft de Commissie de groep organisatoren uit hoofde van artikel 6, lid 4, van Verordening (EU) 2019/788 ervan in kennis gesteld dat er met betrekking tot het op 31 maart 2025 ingediende registratieverzoek was voldaan aan de registratievereisten van artikel 6, lid 3, eerste alinea, punten a), d) en e), van die verordening en dat artikel 6, lid 3, eerste alinea, punt b), van die verordening niet van toepassing was. De Commissie heeft echter ook uitgelegd dat het initiatief niet voldeed aan de vereiste van artikel 6, lid 3, eerste alinea, punt c), van Verordening (EU) 2019/788. De Commissie heeft met name uitgelegd dat sommige voorstellen van de organisatoren de Commissie niet opriepen om een voorstel in te dienen voor een rechtshandeling van de Unie ter uitvoering van de Verdragen.

(4) Daarom heeft de Commissie de organisatoren overeenkomstig artikel 6, lid 4, eerste alinea, van Verordening (EU) 2019/788 ervan in kennis gesteld dat zij het initiatief konden wijzigen om rekening te houden met de beoordeling van de Commissie, of het oorspronkelijke initiatief konden handhaven of intrekken overeenkomstig artikel 6, lid 4, tweede alinea, van Verordening (EU) 2019/788.

(5) Op 13 juni 2025 heeft de groep organisatoren een gewijzigd initiatief ingediend.

(6) Het doel van het gewijzigde initiatief, zoals verwoord door de organisatoren, is de Unie op te roepen "om het recht op voedsel werkelijkheid te maken en [...] te integreren in" het rechtskader van de Unie dat "het recht op voedsel in de EU en daarbuiten" beïnvloedt. De organisatoren zijn van mening dat de Unie "het recht op voedsel [moet] respecteren, beschermen en waarmaken en gezonde, rechtvaardige, humane en duurzame voedselsystemen [moet] bevorderen". Om deze doelen te bereiken, hebben de organisatoren veertien specifieke doelstellingen vastgesteld waarbij wordt opgeroepen tot een voorstel voor of de wijziging van rechtshandelingen van de Unie op de volgende gebieden: i) "eerlijke voedselsystemen en democratisch bestuur"; ii) "ondersteuning van nationale initiatieven op het gebied van sociale bescherming"; iii) "erkenning dat landbouwproducten en levensmiddelen geen gewone handelswaren zijn"; iv) "steun voor boerenagro-ecologie en territoriale voedselsystemen"; v) "bestrijding van de concentratie van landbouwgrond"; vi) "ondersteuning van boerenzadenstelsels"; vii) "strikte regulering van ggo's, met inbegrip van die welke met nieuwe genomische technieken zijn verkregen"; viii) "duurzaam waterbeheer"; ix) "versterking van het dierenwelzijn"; x) "ondersteuning van de consumptie van groenten en fruit en regulering van ultrabewerkte levensmiddelen"; xi) "duurzame voedselinkoop door de overheid"; xii) "zinvolle etikettering van levensmiddelen"; xiii) "beëindiging van voedselverspilling", en xiv) "versterking van het recht op voedsel in derde landen".

([1]) PB L 130 van 17.5.2019, blz. 55, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/788/oj.

(7) Een bijlage bij het gewijzigde initiatief bevat nadere bijzonderheden over de achtergrond, het onderwerp en de doelstellingen. Daarin wordt gesteld dat het recht op voedsel "gegarandeerd [is] wanneer iedereen waardig toegang heeft tot adequaat voedsel op een duurzame basis" en worden verschillende maatregelen opgesomd die relevant kunnen zijn voor de doelstellingen van het initiatief. In het kader van hun registratieverzoek hebben de organisatoren ook een aanvullend document met nadere bijzonderheden over het initiatief ingediend.

(8) Wat de eerste, vierde, vijfde en zesde doelstelling van het initiatief betreft, zou de Commissie respectievelijk een voorstel inzake duurzame en eerlijke voedselsystemen kunnen aannemen; een voorstel voor steun voor boerenagro-ecologie en territoriale voedselsystemen kunnen aannemen; acties kunnen voorstellen voor meer gendergelijkheid in banen in de landbouw en generatievernieuwing, en een verordening kunnen voorstellen ter ondersteuning van de autonomie van boerenzadenstelsels, op basis van de artikelen 38 tot en met 44 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

(9) Wat de tweede doelstelling betreft, kan in dit stadium niet worden uitgesloten dat de Commissie op basis van artikel 153, lid 1,punt c), j) of k), VWEU een voorstel zou kunnen aannemen ter ondersteuning en aanvulling van de activiteiten van de lidstaten op het gebied van de sociale bescherming van werknemers en/of de bestrijding van sociale uitsluiting en/of de modernisering van de sociale bescherming, voor zover de risico's voor de voedselzekerheid in verband kunnen worden gebracht met het minimuminkomen.

(10) Evenzo wat de derde doelstelling betreft, kan in dit stadium niet worden uitgesloten dat de Commissie op basis van de artikelen 38 tot en met 44 VWEU een voorstel voor een rechtshandeling zou kunnen aannemen om te erkennen dat landbouwproducten en levensmiddelen geen gewone handelswaren zijn.

(11) Wat de zevende doelstelling betreft, zou de Commissie een voorstel kunnen aannemen om ggo's te reguleren op basis van de artikelen 43 en 114 en artikel 168, lid 4, punt b), VWEU.

(12) Wat de achtste en dertiende doelstelling betreft, zou de Commissie respectievelijk een voorstel inzake duurzaam waterbeheer en een voorstel inzake voedselverspilling kunnen aannemen, op basis van de artikelen 191 en 192 VWEU.

(13) Wat de negende doelstelling betreft, zou de Commissie een voorstel kunnen aannemen ter versterking van dierenwelzijn op basis van artikel 43, lid 2, VWEU.

(14) Wat de tiende doelstelling betreft, zou de Commissie stimuleringsmaatregelen kunnen voorstellen voor acties ter bevordering van gezonde en duurzame voedingspatronen op basis van artikel 168, lid 5, VWEU.

(15) Wat de elfde doelstelling betreft, kan in dit stadium niet worden uitgesloten dat de Commissie een voorstel inzake duurzame voedselaankoop zou kunnen aannemen op basis van artikel 114 VWEU.

(16) Wat de twaalfde doelstelling betreft, zou de Commissie een voorstel inzake etikettering van levensmiddelen kunnen aannemen op basis van artikel 114, VWEU.

(17) Tot slot, wat de veertiende doelstelling betreft, kan in dit stadium niet worden uitgesloten dat de Commissie een voorstel zou kunnen aannemen ter versterking van het recht op voedsel in derde landen op basis van de artikelen 207, 208 en/of 212 VWEU.

(18) Derhalve vallen volgens de Commissie geen van de onderdelen van het initiatief duidelijk buiten het kader van haar bevoegdheden om een voorstel in te dienen voor een rechtshandeling van de Unie ter uitvoering van de Verdragen.

(19) Deze conclusie doet geen afbreuk aan de beoordeling of in dit geval voldaan is aan de concrete materiële voorwaarden voor optreden van de Commissie, met inbegrip van naleving van het evenredigheidsbeginsel en het subsidiariteitsbeginsel en de verenigbaarheid met de grondrechten.

(20) De groep organisatoren heeft het nodige bewijs verstrekt dat zij aan de vereisten van artikel 5, leden 1 en 2, van Verordening (EU) 2019/788 voldoet en heeft de contactpersonen aangewezen overeenkomstig artikel 5, lid 3, eerste alinea, van die verordening.

(21) Het initiatief is niet kennelijk beledigend, lichtzinnig of ergerlijk en druist niet kennelijk in tegen de in artikel 2 van het Verdrag betreffende de Europese Unie vastgelegde waarden van de Unie, noch tegen de in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie vervatte rechten.

(22) Het initiatief "Voedsel is een Mensenrecht voor Iedereen! Garanderen van gezonde, rechtvaardige en duurzame voedselsystemen" moet daarom worden geregistreerd.

(23) De conclusie dat aan de voorwaarden voor registratie krachtens artikel 6, lid 3, van Verordening (EU) 2019/788 is voldaan, impliceert geenszins dat de Commissie de feitelijke juistheid van de inhoud van het initiatief bevestigt; deze is de uitsluitende verantwoordelijkheid van de groep organisatoren van het initiatief. De inhoud van het initiatief geeft alleen de standpunten weer van de groep organisatoren en kan in geen geval worden opgevat als een weergave van de standpunten van de Commissie,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Het Europees burgerinitiatief "Voedsel is een Mensenrecht voor Iedereen! Garanderen van gezonde, rechtvaardige en duurzame voedselsystemen" wordt geregistreerd.

Artikel 2

Dit besluit is gericht tot de groep organisatoren van het burgerinitiatief "Voedsel is een Mensenrecht voor Iedereen! Garanderen van gezonde, rechtvaardige en duurzame voedselsystemen", vertegenwoordigd door Olga KIKOU en Almudena GARCÍA SASTRE, die als contactpersonen optreden.

Gedaan te Straatsburg, 8 juli 2025.

Voor de Commissie
Maroš ŠEFČOVIČ
Lid van de Commissie